

Juna män justinsa...Mutta olkaa huoletta, kiltit piispanne ja kirkolliskokousedustajanne valvoivat, että saitte ensimmäiset paikat Rooman-junaan.

Vahtikoira ei nykyisin ehdi makaamaan. Haukkua täytyy ja kovasti. Sain Herralta tämän epäkiitollisen viran jo Hannu Salaman Juhannustanssien herättämän kohun aikana. Vasta nyt viimeaikaisten rysäysten aikana olen saanut kavereita. Onpa alkanut syntyä vahtikoirayhdistyksiäkin. Suomalaisten pinna on tunnetusti pitkä, mutta lopulta raivo nousee kynnyksen yli. Vaikkei kansan raivo yltänytkään heittämään Yhteistä Julistusta (YJ) yli laidan, niin kirkon johto sai kuitenkin tuntea nahoissaan elävän kristillisyyden, jota se kutsuu pilkkanimellä "vanhauskoiset", laajan ja voimakkaan kritiikin. Kahdentoista herätysliikkeen YJ:tä vastustava julkilausuma, 150 saksalaisen yliopistoteologin sivustatuki ja 17 kirkolliskokousedustajan kritiikki pani varmasti housut ja hameet tuisemaan. Junan lähtöä ei kyetty estämään, mutta oppositio sai esittää yhteisen todistuksen Raamatun ja elävän uskon puolesta. Syntyi **tunnustusrintama**, jonka Helsingin Meilahden kirkossa 3.-5.4. pitämät Tunnustuspäivät kokosivat tuhansia kuulijoita.

Muistan miten 1950-60 luvulla khra Kosti Kankaisen johdolla pidimme Tunnustuspäiviä Helsingin Messuhallissa. Minäkin olin siellä nuorena noviisina tuomassa todistusta Herrastani; pääpuhujina olivat professori Osmo Tiilikä ja kouluneuvos Martti Miettinen. Se on sen lipeämisen alkua Teologisessa tiedekunnassa, jonka kitkeriä hedelmiä nyt nautitaan. Heikki Räisänen ja Kumpp. aloittivat myyräntyönsä, jonka johdonmukainen lopputulos on YJ. Jo Helsingissä 1963 pidetyssä Luterilaisen maailmanliiton (LML) neljännessä yleiskokouksessa, jonka teemana oli vanhurskauttamisoppi, luterilaiset eivät keskenäänkään voineen sopia siitä, mitä vanhurskauttaminen on, ja syrjäyttivät omat tunnustuskirjansa.

Luterilaiset eivät tunne omaa oppiaan

Lainaan seuraavassa kirjaani **Marian kolmet kasvot**, Kuva ja Sana. Tein sitä varten vuoden töitä. Se on nyt ajankohtaisempi kuin julkaisun hetkellä syyskuussa 1997. Se paljastaa tämän surullisen draaman vai pitäisikö sanoa farssin.

LML totesi 1963: *"Vanhurskauttaminen on vain yksi symboli monien joukossa. Se ei erityisen hyvin kosketa nykypäivän eksistentiaalisia kysymyksiä, jotka ovat radikaalisti toisia kuin Lutherin tai Trenton isien kysymykset. Vanhurskauttamisoppi on suuressa määrin irrelevantti nykypäivänä ja täten sivuun työnnettävä."*

Kun roomalaiskatolinen kirkko (RKK) näki luterilaisten kirkkojen surkean opillisen tilan, se tuli mukaan ekumeeniseen toimintaan. RKK:n käsityksen mukaan nykyajan luterilaiset kirkot eivät enää edusta samaa kantaa vanhurskauttamisopissa kuin uskonpuhdistajat. LML:n vuoden 1963 yleiskokouksen ja *Vatikaani II*:n (1962-1965) välillä on selvä looginen yhteys. On helppo neuvotella sellaisen kanssa, joka ei edes tunne esillä olevaa asiaa.

RKK on muuttanut taktiikkansa. Nyt se osaa myös hymyillä. Sen tavoite on kuitenkin edelleen sama kuin aina ennenkin: kaikkien "eronneiden veljien" ja kaikkien kristillisten kirkkojen ja muiden uskontojen saattaminen sen herruuden alle. Se uskoo Kristuksen luovuttaneen paaville ja hänen kirkolleen kaikkivallan hallita maailmaa sijaishallitsijana Kristuksen tulemukseen asti.

Kun LML ei ole enää sen opillisena vastuksena, se voi nyt avoimesti paljastaa antikristillisyytensä. Se pitää julkisesti Kristuksen suorittamaa sijaishyvitykseen perustuvaa vanhurskauttamisoppia harhakäsityksenä - sanokoot sen neuvottelijat mitä tahansa (YJ ei ole poistanut Trenton kiroustuomioita!) - ja antaa pakanoille, jopa ateisteillekin, pelastumisen mahdollisuuden omilla suorituksillaan ilman parannusta. Se kutsuu heitä "anonyymeiksi katolilaisiksi"!

Tämä on RKK:n mielestä "armon universaalisuutta". Selkokielellä se on vallanhimon universaalisuutta, jota paavi toteuttaa kokoamalla kaikkien kirkkojen ja uskontojen edustajia neuvonpitoon.

Käännekohtana Vatikaani II

Paavi on alusta lähtien suunnitellut tarkoin, kuinka hän voisi kalastaa protestantit takaisin valtansa alle. Käännekohtana oli *Vatikaani II*, jossa RKK määritteli suhteensa ekumeniaan ja antoi julkilausuman *De ecumenismo* 1964. Siinä lausutaan seuraavaa: *"Iäisyksien Herra, joka viisaasti kärsivällisesti toteuttaa armollista suunnitelmaansa meitä syntisiä kohtaan, on viime aikoina alkanut vuodattaa jakautuneiden kristittyjen*

keskuuteen katumuksen henkeä ja yhä voimakkaampaa yhteyden kaipuuta. Tämä armo on tehnyt kaikkialla syvän vaikutuksen moniin ihmisiin. myös erossa olevien veljämme keskuudessa on Pyhän Hengen armon vaikutuksesta syntynyt yhä laajeneva liike, jonka tarkoituksena on kaikkien kristittyjen ykseyden aikaansaaminen....Melkein kaikki kaipaavat, vaikkakin eri tavoin, yhtä ainoata ja näkyvää Jumalan kirkkoa, joka on todella yleismaailmallinen ja joka on lähetetty koko maailmaan, jotta maailma kääntyisi evankeliumiin ja sitten pelastuisi Jumalan kunniaksi."

Katolinen kirkko on tarkistanut, mutta ei muuttanut käsitystään uskonveljeydestä. Kun aikaisemmin puhuttiin vain katoliseen kirkkoon kuuluvista, niin nyt tulevat kysymykseen myös "erossa olevat veljet". Periaatteessa kaikki, mikä on saanut alkunsa tästä kirkosta ja johtaa siihen, on siihen kuuluvaa. Cyprianuksen lausumasta "extra ecclesiam nulla salus est" - kirkon ulkopuolella ei ole pelastusta - pidetään johdonmukaisesti kiinni.

Kun katolisuuden käsitettä on laajennettu kirkon näkyvien rajojen yli, olisi luterilaisten aika suorittaa uudelleenarviointi. Nyt voimme pitää katolisena jokaista, joka tunnustaa paavin kristikunnan johtajaksi, katsomatta siihen, mihin kirkkoon asianomainen muodollisesti kuuluu.

Kun paavi tunnustaa kirkon näkyvien rajojen ulkopuolella olevat "erossa olevat veljet", sisältyy tähän määritykseen *vaatimus yhteyden palauttamisesta*. Tämä vaatimus on erikseen määritelty ekumeniaa käsittelevässä dekreetissä: *"Pelastuskeinojen koko runsaus voidaan saavuttaa vain Kristuksen katolisen (yleismaailmallisen) kirkon kautta, joka on pelastuksen yleinen apuväline. Uskomme, että Herra on yksin Pietarin johdossa olevalle apostolien kollegiolle luovuttanut kaikki uuden liiton rikkaudet, rakentaakseen maan päälle yhden ainoan Kristuksen ruumiin, johon jo jollakin tavalla Jumalan kansaan kuuluvien tulee täydellisesti liittyä.* (Samoin RKK:n yleiskatekismus, CCC 816)."

Katolinen kirkko ei ole tasavertainen neuvottelukumppani

Monet protestantit tarkastelevat paavin kannanottoja ikään kuin katolinen kirkko olisi tullut katumukseseen ja astuisi ekumeeniseen toimintaan yhtenä vertaisten joukossa. Tämä toiveuni ei saa mitään tukea dekreetistä. Siinäkin päinvastoin esitetään ehdoton vaatimus katoliseen kirkkoon liittymisestä.

CCC:ssä, jonka paavi vahvisti 1992 ja joka on julkaistu 1994, todetaan yksiselitteisesti, että RKK on välttämätön pelastukselle. **"Ne eivät voi pelastua, jotka, vaikka tietävät, että Jumala perusti Kristuksen kautta katolisen kirkon välttämättömäksi pelastuksen välineeksi, kieltäytyvät joko liittymästä siihen tai jäämästä siihen.** (CCC 846)."

"Täysjäseniä katolisessa kirkossa ovat ne, jotka omistaen Kristuksen Hengen hyväksyvät kirkon pelastuksen välineet ja koko organisaation... ja ovat yhtyneet Kristuksen kirkon näkyvään rakenteeseen, jota johtavat kaikkein korkein paavi ja piispat. (CCC 837)." RKK:n yhteyteen ei siis pääse, ellei hyväksy paavin ja piispojen ylivaltaa ja alistu siihen. *"Kirkko tietää, että se on yhtynyt monin tavoin kastettuihin, joita kunnioitetaan kristityn nimellä, mutta jotka eivät tunnusta katolista uskoa täydellisesti tahi eivät ole säilyttäneet yhteyttä Pietarin seuraajan alaisuudessa. Ne jotka uskovat Kristukseen ja jotka on oikein kastettu, ovat määrättyssä, vaikka eivät täydellisessä yhteydessä katoliseen kirkkoon. (CCC 838)."* "Monet pyhityksen ja totuuden elementit löytyvät kirkon ulkopuolelta: kirjoitettu Jumalan sana, armon elämä, usko, toivo ja rakkaus ja muita Pyhän Hengen lahjoja ja näkyviä elementtejä. Kristuksen Henki käyttää pelastuksen välineinä kirkkoja ja uskonnollisia yhteisöjä, joiden voima on peräisin siitä armon ja totuuden täyteydestä, jonka Kristus on uskonut katoliselle kirkolle. (CCC 819)"

Siksi RKK "lakkaamatta ja tehokkaasti pyrkii palauttamaan koko ihmiskunnan ja kaiken sen omaisuuden Kristuksen Pään alaisuuteen Hänen Henkensä yhteydessä". (CCC 831). "Missä Kristus Jeesus on, siellä on katolinen kirkko."

Tunnustuskirjat vastustavat jyrkästi

Aliarvioiko kirkkomme johto siis oman pelastusoppimme ja tahtoi johdattaa kirkon jäsenet oikean katolisen pelastuksen yhteyteen?

Luterilaisen kirkon Tunnustuskirjat varoittavat vakavasti yhteyden pitämisestä Rooman kirkon kanssa: *"Ne taas, jotka ovat samaa mieltä kuin paavi ja jotka puolustavat hänen oppiaan ja jumalanpalvelustaan, saastuttavat itsensä epäjumalanpalveluksella ja herjaavilla opinkäsityksillä. He tulevat vikaapäiksi paavin vainoamien hurskasten vereen, he loukkaavat Jumalan kunniaa ja ovat kirkon menestyksen esteenä, lujittamalla harhoja ja muita riettauksia kaikkien jälkeentulevaisten vahingoksi. (TK, Paavin valta ja yliherruus s.281)."*

"Kaikkien kristittyjen on varottava osallistumasta moiseen jumalattomaan oppiin ja järjettömään julmuuteen.

Heidän on väistyttävä kauas paavista ja hänen kannattajistaan kuin vastakristuksen valtakunnasta ainakin ja ne kirottava. Kristus on antanut käskyn: 'Kavahtakaa vääriä profeettoja!' Toisen korinttolaiskirjeen 6.luvussa (Jae 14) Paavali sanoo: 'Älkää antautuko kantamaan vierasta iestä yhdessä uskottomien kanssa, sillä... mitä yhteyttä on valkeudella ja pimeydellä?' (TK, Yksimielisyyden ohje s.552-3)."

Martti Luther sanoo: "Se joka todella pitää oppiaan, uskoaan ja tunnustustaan totena, oikeana ja varmana, ei voi jäädä yhteen sellaisten kanssa, jotka opettavat vääriä oppia tai pitäytyvät siihen. Opettaja, joka harhoja opettaessa vaikenee, mutta kuitenkin on olevinaan oikea opettaja, on julkista kiihkoilijaa pahempi, ulkokultaisuudellaan hän aiheuttaa suurempaa vahinkoa kuin vääroppinen" (TK, Johdanto s.31).

Nimenomaan vanhurskauttamisesta Tunnustuskirjat toteavat Yksimielisyyden ohjeessa: "Mikäli tämä yksi ainoa uskonkohta pysyy taistelussa puhtaana, sikäli kristikuntakin pysyy puhtaana ja täysin yksimielisenä; mikäli se ei taas pysy puhtaana, on mahdotonta torjua vähäisintäkään harhaa tai lahkolaisuutta" (TK, Yksimielisyyden ohje s.485).

Vikström hakoteillä

Arkkipiispa **Vikström** on Kotimaassa sanonut, että meidän tulee korostaa ja vahvistaa luterilaista identiteettiämme kaikkiin suuntiin. Kun hän samalla kuitenkin toteaa, että luterilaisen kirkon ensimmäisenä tavoitteena on ykseys Rooman kirkon kanssa, hän ei joko tiedä, mistä puhuu, tai sitten hän antaa asioista vääran kuvan. Luterilaiselle arkkipiispalle pitäisi olla selviö, että mikäli yhdymme Roomaan, emme voi säilyttää luterilaista identiteettiämme.

Amerikkalaisella professorilla **Robert Preussilla** (k.1995), jota pidetään yhtenä 1900-luvun suurimmista luterilaisista teologeista, on toisenlainen näkemys asiasta. Hänen mielestään luterilaiset ja katolilaiset eivät Yhteisellä julistuksella pyrkineetkään yksimielisyyteen itse opissa, vaan asiakirja laadittiin ulkonaisen yhteyden ja rauhan saavuttamiseksi kirkkojen välillä. Julistus on välikappale korkeampaan tavoitteeseen pääsemiseksi. Se oli diplomaattisesti ja poliittisesti aikaansaatu konsensus. Se ei ratkaissut eikä yrittänytkään ratkaista vanhoja kiistanaiheita, vaan pyrki luomaan sopivan ilmapiirin tulevalle yhteistyölle. Preus toteaa pahaenteisesti: "Tällaisen jännitteisen konsensuksen tunnustaminen ja hyväksyminen tuo mukanaan tiettyjä riskejä ja kompromisseja, ainakin luterilaisille. **Luterilaisen kirkon tulee valmistautua menettämään sisäinen identiteettinsä tulevaisuudessa.** Luulenkin, että tähän monet luterilaiset kirkot ovat valmistautuneet tai jo menettäneet omaleimaiset tunnustuksensa. Näin on jo tapahtunut suuressa osassa luterilaisuutta. **Tunnustukseen sitoutumisesta on tullut suuressa määrin muodollisuus.**"

Preus huomauttaa, että Yhteinen julistus on RKK:n ekumeenisten pyrkimysten tuote. Asiakirjan takana on nimittäin paavillinen kristillisen yhteyden edistämisen neuvosto eikä uskon ja opin pyhä kongregaatio, joka valvoo RKK:n oikeaoppisuutta.

Preus sanoo lopuksi: "Tunnustuksellinen luterilainen tulee siihen johtopäätökseen, ettei niille luterilaisille, jotka osallistuivat asiakirjan laatimiseen, tunnustuksellinen sitoutuminen merkinnyt juuri mitään... Tässä kohtaa on umpikuja. Luterilaisille kirkkoille Yhteisen julistuksen hyväksyminen ei merkitse vain **kompromissia vanhurskauttamisesta, vaan kompromissia tunnustuksellisesta periaatteesta kokonaisuudessaan.**"

Preusin käsitykselle löytyy tukea myös katolisesta teologiasta. Kommentoidessaan *Vatikaani II:n* päätöksiä roomalaiskatolinen J.M.Oesterreicher toteaa: "Uskonpuhdistuksen päähuolenaihe ei meitä enää kiinnosta. Nykyajan hurskasta kristittyä ei enää vaivaa kysymys: 'Miten löytäisin armollisen Jumalan?' Kysymys, joka häntä askarruttaa, kuuluu: 'Miten Jumala toteuttaa koko luomakunnan pelastuksen?' (lue: Miten RKK toteuttaa maailman pelastuksen?)

Ekumenian vastustajat harhaoppisia

Seuraava lainaus on ekumeenisen liikkeen malliyhteisöksi korotetun, Ranskassa sijaitsevan Taizén yhteisön lehdestä *Verbum Caro*. Todettakoon, että Johannes Paavali II kävi vuonna 1986 Taizéssa ja hyväksyi siten sen toiminnan: "On vielä olemassa kristittyjä, jotka radikaalisuutensa ja fanaattisuutensa vuoksi kieltäytyvät liittymästä tähän ekumeeniseen liikkeeseen, joka saa piiriinsä yhä enemmän kirkkoja, sekä katolisia että muita. **Se on nykyajan harhaoppia...Jos lahkolaishenki estää meitä päättäväisesti liittymästä ekumeeniseen liikkeeseen, lankeamme silloin harhaopin syntiin...Uusi ekumeeninen suuntautuminen Roomaa kohtaan velvoittaa jokaista kristittyä tulemaan mukaan ekumeeniseen liikkeeseen, sillä tästä liikkeestä poisjääminen on nykyajan syntiä.**"

Tässä on luettu meille vanhauskoisille madonluvut. Me olemme suurimmat harhaoppiset ja lahkolaiset ja

syyllystymme pahimpaan syntiin - Rooman kirkon vastustamiseen! Käärmeen suihin!

Kun nyt luterilaiset jonottavat takaisin Roomaan, niin Raamatusta vanhurskauttamisen oikein käsittäneet roomalaiskatoliset papit ovat sensijaan kautta aikojen suoriutuneet kirkostaan ulos. Yksi heistä on suomalaisen luterilaisen naisteologin kanssa avioitunut venezuelalainen pastori Orlando Molina. HS:n Kuukausiliitteessä 6/1997 Molina kertoo: *"Katolinen kirkko opettaa, että ihmisen on tehtävä hyvää pelastuakseen. Mutta Raamattu ei niin opeta. Pelastus ei tule teoista, vaan Jumala antaa kaiken. Vain Jumalan armo tuo pelastuksen. Meitä neuvottiin pyrkimään hengelliseen täydellisyyteen. Nyt nauran koko ajatukselle. Ihminen on syntinen.---- Pappi merkitsee katolilaisille jotakin pyhistä pyhintä, hän on toinen Kristus.---- Luterilainen on vapaa. Katolilaisella on sääntöjä aamusta iltaan: tee näin ja noin, mikään ei riitä. Nyt pääsen Kristuksen kautta suoraan yhteyteen Jumalaan. En enää tarvitse Mariaa tai pyhimyksiä välittäjiksi."*

Molina erosi RKK:sta 1968. Hän sai 1977 Suomen kansalaisuuden ja kaksi vuotta myöhemmin hänelle myönnettiin pappisoikeudet Suomen luterilaisessa kirkossa.

Monta totuutta

Yhteinen julistus paljastaa kauhistuttavan asian, joka tähän saakka on pysynyt teologien sisäpiireissä: niillä, jotka yrittävät sovittaa yhteen luterilaista ja katolista uskoa, **ei ole** (enää) **yhtä totuutta. Totuuksia on monta.** Yksi niistä on luterilainen vanhurskauttamisoppi ja toinen katolinen. Kukin saa valita itselleen totuuden, joka puhuttelee ja tuntuu sopivalta. Jos saat enemmän katolilaisten opettamasta pelastumisesta, mitäpä siitä, kunhan sinulla vain on hyvä mieli! Oleellista on vain se, mikä liikkuu ihmisen sisällä ja miten ihminen asian kokee. Ekumeeniseen liikkeeseen, josta on tullut **uusi vapahtaja**, kuuluu halukkuus tunnustaa arvojen ja näkemysten moninaisuus. Mutta sehän johtaa hengelliseen itsemurhaan. Se joka luopuu omasta vakaumuksestaan, ei voi pysyä pystyssä yksin eikä ryhmässä. Luterilaiset kirkot ovat tunnustuksistaan luopuessaan vaarassa ajautua kirkkojen kuolemaan, jonka ensimmäinen merkki on evankelioimisinnon hiipuminen. Väärin käsitetty suvaitsevaisuus ja pehmeys on todellisuudessa hengellistä sairautta.

Nyt ollaan menossa massaliikkeeseen, jonka pyrkimyksenä on hylätä voimakkaat uskonnolliset vakaumukset ja välttää väittelyä ja kiistoja opista. Kaikki uskonnot ovat Jumalan ilmoitusta, sanotaan. Kirkot alkavat olla niin ekumenisoituja, ettei niillä ole enää mitään yksiselitteistä kantaa mistään oppikysymyksestä. Kaikki on **suhteellista.**

Aito totuudenrakkaus vaatii kuitenkin ehdottomasti, että erot eri uskontojen välillä pysyvät silottamattomina ja sovittamattomina. Piittaamattomuus totuudesta ja väärä rauhanrakkaus yrittävät siltojen rakentamista yli kuilujen, jotka erottavat Jumalan sanan ainutlaatuisen ilmoituksen kaikista muista uskonnoista.

Yhteistä julistusta on pidettävä yhtenä tällaisena sillan rakentamisena. Tuntuu irvokkaalta, että tällaista ihmistekoista rakennelmaa esiteltiin - kaiketi varsin tyytyväisenä - kirkolliskokouksen jäsenille.

Vakavien kirkollisten erojen peittely johtaa yleiseen välinpitämättömyyteen pelastusasiassa. Se asettaa kirkot ja niiden opit liukkaalle pinnalle lähelle synkretismin kuilua. Jotta kirkot voitaisiin saattaa yhteen, on välttämätöntä vähentää opillisia eroja ja lisätä seremonioita ja rituaaleja. Juuri näin nyt tapahtuu.

Kun toimitaan ikään kuin luterilaisuus ja roomalaiskatolisuus olisivat yksinkertaisesti vain saman kristillisen teeman eri muunnelmia, joudutaan pois Raamatun totuudesta. Kun "harhaoppi" ei enää merkitse mitään ja "pakanuus" siirretään kuuluvaksi jo ohitettuun opilliseen aikakauteen, kohtaamme hyvin todellisen vaaran sekoittaa kristikunnan hengellisessä keskuksessa elävä Jumala ja epäjumalat. Tällöin ei tehtävänä enää nähdä Kristuksen evankeliumin voimallista julistamista jokaiselle ihmiselle, vaan tavoitteena on kristillisten jälkien etsiminen muista uskonnoista. Dialogi ja maailmanyhteisö ovat tämän johdosta muuttua uudeksi jumalaksi, toiseksi vapahtajaksi, ja ekumeniasta voi tulla yleisen teologisen sekoittumisprosessin synkretistinen syöveri.

Roomako muuttunut?

Luterilaiset ekumeenikot väittävät, että Rooma on muuttunut. Heidän pitäisi lukea, mitä katolilaiset itse sanovat. Tässä arvovaltainen todistus. RKK:n kristillisen yhteyden edistämisen neuvoston johtaja kardinaali Augustin Bea sanoo: *"Niin pian kuin he (protestantit) ovat oppineet tuntemaan jälleen totuuden, sen totuuden, josta kirkko (=RKK) ei voi poiketa, tulevat kaikki takaisin palaavat löytämään kirkossa äidin...Ei voi tulla kysymykseenkään, että konsiili voisi tehdä myönnytyksiä uskonkappaleitten, katolisen uskonopin alueella. Olisi väärinymmärrettyä rakkautta yhteyttä ja eronneita veljiä (protestantteja) kohtaan, jos heidän annettaisiin toivoa, että Rooman kirkko vaatisi heiltä yhdistymisen saavuttamiseksi vain 'olennaisten' uskonkappaleiden tunnustamista, ja että se itse mahdollisesti luopuisi Trenton kirkolliskokouksessa hyväksytyistä uskonsäädöksistä tai suostuisi tarkistamaan*

kantansa kirkkojen johtoasemasta tai paavin erehtymättömyydestä. Minkä kirkko on kerran uskonkappaleeksi julistanut, sen se on tehnyt Pyhän Hengen kautta Jumalan ilmaisemana totuutena."

Paavi on luotettava katolisen opin tulkitsija

Rooma ymmärtää, että ehdottomuus opissa on sen paras mainosvaltti relatiivisuudessaan syvälle vajonneiden protestanttisten kirkkojen kesellä.

Niiden taas, jotka kuvittelevat, että RKK olisi luopunut ansio-opistaan pelastusasiassa, olisi tärkeätä lukea paavi Johannes Paavali II:n auktoritatiivinen lausunto haastattelukirjassa Uskalla toivoa, joka on ilmestynyt myös suomeksi: *"Hyvä elämä on pelastuksen ehto, eikä pelastusta voi saavuttaa ilman armoa. Loppujen lopuksi vai Jumala voi pelastaa ihmisen, mutta Hän vaatii ihmiseltä yhteistyötä. Se että ihminen pystyy tekemään yhteistyötä Jumalan kanssa, osoittaa hänen todellisen suuruutensa. Käsitys, jonka mukaan ihminen on kutsuttu yhteistyöhön Jumalan kanssa kaikessa niin, että hän siten pääsee lähestymään elämän perimmäistä tarkoitusta, pelastumista ja **jumalallistumista** (sic!), ilmeni idän perinteen synergiaopissa. Jumalan kanssa ihminen 'luo' maailman, Jumalan kanssa ihminen 'luo' oman henkilökohtaisen pelastuksensa. Ihmisen **jumalallistuminen** tulee Jumalalta, mutta sitä varten hänen on toimittava yhteistyössä Jumalan kanssa."*

Olisi tärkeämpää lukea paavin yksinkertaisia sanoja kuin teologien monimutkaisia tulkintoja.

Paavo Hiltunen

hovioikeudenneuvos

Helsinki

Väliotsikot toimituksen

Valoa ristiltä 5/1998

